

Číslo: 9982/2024-11.1.1
41609/2024
41610/2024-int.
Bratislava, 12. júna 2024

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodlo podľa § 29 ods. 2, v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 a v súlade s § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „**Výroba zákaznických proteínov (bielkovín)**“, navrhovateľa Evonik Fermas s. r. o., Slovenská Ľupča 938, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO 31 578 896, takto:

Zmena navrhovanej činnosti „**Výroba zákaznických proteínov (bielkovín)**“ uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie určuje nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti „**Výroba zákaznických aminokyselín**“ na životné prostredie:

1. vykonávať pravidelnú kontrolu technického stavu, funkčnosti a spoľahlivosti nádrží na skladovanie látok, skúšky nepriepustnosti nádrží, záchytných vaní, potrubí nebezpečných látok v intervaloch podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej

- republiky č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd;
2. pred uvedením do prevádzky zabezpečiť vykonanie skúšok tesnosti nádrží, záchytných vaní, potrubných rozvodov. Kontrolu a skúšky tesnosti môže vykonávať iba odborne spôsobilá osoba s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie;
  3. pri práci s chemickým faktorom zosúladiť a dodržiavať prevádzkovo – bezpečnostné opatrenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ako aj ochrany pred požiarmi, so zreteľom na opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku závažnej priemyselnej havárie;
  4. v ďalšom stupni projektovej dokumentácie vypracovať/aktualizovať Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neplánovaného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (havarijný plán) podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd. V prípade havarijného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia postupovať v súlade so schváleným havarijným plánom, je povinnosť tento únik a kontaminovanú zeminu odstrániť čo najskôr.
  5. bezodkladne ohlasovať príslušnému povolujujúcu orgánu havárie a iné mimoriadne udalosti vzniknutých v prevádzke aj o spôsobe nápravy;
  6. zabezpečiť vykonávanie monitoringu výstupov zo zdrojov znečisťovania ovzdušia za účelom preukázania dodržiavania emisných limitov podľa rozsahu, ktorý určí povolujujúci orgán;
  7. v ďalšom stupni projektovej dokumentácie zohľadniť skutočnosť, že v súčasnosti je seizmicita územia pre stavebné účely posudzovaná podľa normy STN EN 1998-1;
  8. posúdiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Odôvodnenie:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, v zmysle § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) postúpil dňa 25. 03. 2024 Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii posudzovania vplyvov na životné prostredie, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Výroba zákazníckych proteínov (bielkovín)**“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“) navrhovateľa **Evonik Fermas s. r. o., Slovenská Ľupča 938, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO 31 578 896** (ďalej len „navrhovateľ“). Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo postúpené MŽP SR, ako príslušnému orgánu štátnej správy v zmysle § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s § 65i tohto zákona v znení účinnom do 31. 03. 2024 (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) na vykonanie zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 2 písm. c) tohto zákona o posudzovaní vplyvov. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť NOVING s. r. o., Námestie SNP 323/8, 972 71 Nováky, v novembri 2023.

MŽP SR upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známym účastníkom konania, listom č. 9982/2024-11.1.1, 26224/2024, 26225/2024-int. zo dňa 11. 04. 2024 o tom, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov predmetným listom zároveň zaslalo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, s možnosťou na zaujatie stanoviska, povolujuúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci ako aj rezortnému orgánu, a súčasne podľa § 29 ods. 6 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov dňa 10. 04. 2024 zverejnilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na webovom sídle MŽP SR, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/vyroba-zakaznickych-proteinov-bielkovin--1>

Na tejto adrese MŽP SR zároveň informovalo verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

Pôvodná (povolená, existujúca) navrhovaná činnosť, ktorá je predmetom zmeny je zaradená podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov nasledovne:

4. Chemický, farmaceutický a petrochemický priemysel

Položka číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A povinné hodnotenie	Časť B zisťovacie konanie
3.	<p>3.1. Chemické prevádzky, t. j. prevádzky na výrobu chemikálií alebo skupín chemikálií, alebo medziproduktov v priemyselnom rozsahu, ktoré sú určené na výrobu základných organických chemikálií, ako sú:</p> <p>b) organické zlúčeniny obsahujúce kyslík, ako sú alkoholy, aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, étery, peroxidy, epoxidové živice</p> <p>d) organické zlúčeniny obsahujúce dusík, ako sú amíny, amidy, dusité, dusné alebo dusičné zlúčeniny, nitrily, kyanáty, izokyanáty.</p>	Bez limitu	

12. Potravinársky priemysel

Položka číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A povinné hodnotenie	Časť B zisťovacie konanie
14.	Prevádzky na priemyselnú výrobu bielkovinových potravinárskych prísad, droždia, fermentov a ďalších bielkovinových látok (proteínov)		Bez limitu

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov musí byť predmetom zisťovacieho konania každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A, ktorá nie je zmenou podľa odseku 1 písm. d) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie.

Zmena navrhovanej činnosti bude situovaná v Banskobystrickom kraji, v okrese Banská Bystrica, v obci Slovenská Ľupča v k. ú. Slovenská Ľupča, na parcelách č. 1950, 1989/44, 1909/4 a 1989/38 v jestvujúcich objektoch navrhovateľa v priemyselnej zóne Slovenská Ľupča – Príboj. Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v objektoch č. 311 (fermentačná hala), č. 312 (výroba médií I), č. 314 (výroba médií II), 501 (Izolácia produktov), 315 (Sušiareň biotechnologických produktov II), 508 (Plnenie biomasy a produktov). Okolo areálu navrhovateľa je poľnohospodárska pôda, štátna cesta a železničná trať, cca 800 m od areálu preteká rieka Hron. Prevádzka navrhovateľa je vzdialená cca 2 km od obce Slovenská Ľupča a 2 km od obce Šalková.

Pre prevádzku „Výroba biotechnologických produktov“ má navrhovateľ vydané integrované povolenie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, inšpektorátu Banská Bystrica č. 322019402/47/2014/Jed/473510114 zo dňa 30. 09. 2014 podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Spoločnosť navrhovateľa je zameraná na výrobu rôznych biotechnologických produktov fermentačnou technológiou s projektovanou kapacitou 50 000 t/rok (výroba jedného výrobku, výroba viacerých druhov výrobkov podľa objednávok) a overovaciu výrobu bioproduktov podľa požiadaviek zákazníka 1 000 – 5 000 t/rok DM ekviv. (využívanie prevádzky na veľkoprevádzkové skúšky, overovanie nových výrobkov). Hlavným výrobkom sú aminokyseliny a doplnkové výživové látky do krmív hospodárskych zvierat a ďalšími výrobkami sú špeciálne biotechnologické produkty určené na spracovanie vo farmaceutickom, kozmetickom alebo chemickom priemysle.

Opis technologického a technického riešenia:

Výroba nových bielkovinových látok (proteínov) predstavuje kvapalnú a/alebo vysušenú produkty s obsahom bielkovín využiteľných v potravinárstve priemysle. Výroba zahŕňa nasledovné technologické kroky: prípravu inokula, prípravu médií, sterilizáciu médií, fermentáciu, separáciu biomasy, zrážanie a purifikáciu produktu, sušenie.

Výroba musí dodržiavať optimalizovanú predpísanú technológiu, energetické optimá, zamýšľané použitie už existujúcich zariadení a prispôbené technologické podmienky zaručujúce najlepšiu zhodu s požadovanou kvalitou produktu s nízkym obsahom vedľajších produktov.

Celá linka sa musí riadiť schémou manažerstva bezpečnosti potravín podľa FSSC 22000, ktorá je založená na medzinárodnej norme ISO 22000.

Výroba nového produktu bude riešená nasledovnými technologickými krokmi:

- **Príprava inokula** (očkovacej látky) v existujúcich laboratóriách;
- **Príprava médií** – fermentačných pôd podľa predpísanej receptúry pre nový produkt (táto receptúra je súčasťou intelektuálneho vlastníctva firmy) a príprava príkrmových roztokov, ktoré sa pridávajú počas rastu produkčného kmeňa. Všetky médiá budú pripravené s pitnou vodou;
- **Sterilizácia médií parou** – odstránenie divokých mikroorganizmov vo fermentačnej pôde a bioreaktoroch - kontinuálnym resp. vsádzkovým sterilizátorom a skladovanie vysterilizovaných roztokov v prevádzkových nádržiach;

- **Príprava prevádzkového inokula** – využije sa existujúci očkovací tank s objemom 5 m³, umiestnený v objekte 311 a existujúce potrubné prepojenia;
- **Fermentácia** – bude prebiehať v 50 m³ výrobných produkčných fermentoroch za presne stanovených fyzikálnych a chemických podmienok s prídavkom živín a pomocných látok. Fermentor sa na začiatku procesu prevádzkuje ako vsádzkový reaktor, aby sa zabezpečil dostatočný rast biomasy, následne sa začne pridávanie roztokov na výrobu apoaequorínu. Fermentačné médium sa pripraví z potravinárskych surovín, ako surovina sa použije dextrózový sirup a laktóza. Hneď po ukončení fermentácie sa obsah fermentora ochladí pod 15 °C a následne sa obsah fermentora prečerpá do existujúcej nádrže umiestnenej v nádržovom dvore obj. 501.;
- **Separácia biomasy** – oddelenie biomasy a nečistôt (zvyšky solí, odpeňovača a vstupných proteínov) v separačnom zariadení (mikrofiltračnej jednotke, ktorá je vybavená systémom s tangenciálnym prietokom vrátane systému CIP) v obj. 501. V tomto kroku dochádza k oddeleniu biomasy, ktorá sa po následnej inaktivácii (v inaktivačnej nádrži priamym vstrekaním pary do cirkulačnej slučky (50 - 60 °C / 1 hodina) a ochladení sa na 30 °C stáva odpadom;
- **Zahustenie produktu** – úprava (zvýšenie) koncentrácie produktu odstránením vody pomocou filtrácie v existujúcej špirálovitej ultrafiltračnej jednotke s tangenciálnym prietokom – UF2 vrátane systému CIP. Ultrafiltrácia sa vykoná dávkovo v troch postupných krokoch. Ako nástrekové nádrže sa využívajú existujúce nádrže. Podľa kvalitatívnych požiadaviek, súčasťou tohto kroku môže byť aj odsolovanie (diafiltrácia). Pridávanie pomocných látok (20 % roztok NaCl) z mobilnej tankovacej stanice - slúži na zlepšenie vlastností v následnom procesnom kroku. Na odstránenie nerozpustených tuhých látok a zníženie obsahu mikrobiálnych látok sa roztok filtruje pomocou existujúceho hĺbkového filtra pred filtrom (0,65 µm) vo forme Supradiscu a sterilného filtra (0,2 µm) vo forme patróny;
- **Prečistenie koncentrovaného medziproduktu** - do IBC kontajnerov v obj. 508 alebo stáčanie do automobilovej cisterny na niektorom z existujúcich plniacich miest v spoločnosti;
- **Sušenie** – vysušenie produktu do finálnej formy;
- **Balenie** – balenie finálneho vysušeného produktu do vriec, súdkov, kvapalného produktu do IBC kontajnerov, resp. plnenie do cisterien.

Opis zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti bude prevažne realizovaná na existujúcich zariadeniach (fermentory, zásobné tanky a niektoré separačné jednotky), čiastočne na nových zariadeniach (separačné jednotky, nádrže, sprejová sušiareň). Z existujúcich zariadení sa využívajú laboratórne, očkovacie a produkčné fermentory a systémy prípravy existujúcich médií pre fermentáciu. Ďalšie existujúce zariadenia, ktoré budú využité vo fermentácii a izolácii, sú hlavne zásobné tanky a niektoré filtračné jednotky. V rámci zmeny navrhovanej činnosti pribudnú nové zariadenia:

- 2 zásobné 4 m³ nádrže na dávkovanie laktózy s príslušným kontrolným vybavením a potrubím k trom fermentorom,
- 2 zásobné 1 m³ nádrže na dávkovanie odpeňovača s príslušným riadiacim zariadením a potrubím k trom fermentorom,
- nové miešacie nádrže, úprava ocelových konštrukcií obj. 311, prekládka existujúcich potrubných rozvodov v malom rozsahu a pripojenie nových nádrží k infraštruktúre obj. 311,
- nové filtračné a centrifugačné jednotky podľa požiadaviek technológie,
- mobilná nádrž s vlastným uzavretým dávkovacím systémom na prípravu roztoku NaCl,
- sprejová sušiareň.

Manipulačné a skladovacie plochy nakladania s novými látkami a novými zariadeniami budú zabezpečené existujúcimi záchytnými systémami. Predpoklad produkcie jedného produktu je maximálne cca 60 - 80 ton/ročne suchého produktu určeného na ďalšie spracovanie v potravinárskom priemysle. V prípade produkcie viacerých proteínov môže byť produkcia vyššia, ale nedôjde k zvýšeniu projektovanej kapacity prevádzky, výroba sa uskutoční na úkor iných produktov.

Zmena navrhovanej činnosti bude vyžadovať stavebné úpravy, ako sú statické úpravy budov (obj. 311 a 315), nádrží, potrubných mostov, prípravu objektu 315 pre inštaláciu sprejovej sušiarne (balená jednotka). Stavba si vyžiada určitý objem búracích, demontážnych (demontáž obvodového plášt'a v obj. 315), výkopových a stavených prác.

Vstupy

Záber pôdy

So záberom poľnohospodárskej ani lesnej pôdy sa neuvažuje, nakoľko zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v existujúcom areáli prevádzky navrhovateľa (v jestvujúcich výrobných objektoch č. 311, 312, 314, 315, 501 a 508) na pozemkoch evidovaných podľa katastra nehnuteľnosti ako zastavané plochy a nádvoría.

Spotreba vody

Pitná voda

Zásobovanie prevádzky navrhovateľa pitnou vodou je zabezpečené prostredníctvom verejného vodovodu. Zdrojom vody pre tento vodovod je prameň Ľadová studňa (400 l/s), ktorý sa nachádza 1,5 km severne od Slovenskej Ľupče.

V prevádzke navrhovateľa sa využíva pitná voda pre potreby výrobných technológií a pre sociálne účely zamestnancov. V technológii sa pitná voda bude využívať pri príprave surovín a oplachoch. Spotreba pitnej vody pre prevádzku zostáva rovnaká. Potreba vody pre sociálne účely sa nemení, pretože počet pracovníkov zostáva konštantný.

Úžitková voda

Úžitková voda sa používa na chladenie zariadení. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa spotreba úžitkovej vody pre technológiu nezvýši.

Zdroje úžitkovej vody sú nasledovné:

- *primárne zdroje úžitkovej vody* - voda z dvoch hĺbkových vrtov vlastných podzemných studní a ďalšia úžitková voda je dodávaná na základe zmluvy so spoločnosťou Biotika a. s. z odberného miesta na rieke Hron, na koryte potokov Ľupčica a Driekyňa a zo studne vo vlastníctve a v prevádzke Biotika a. s., ktorá je odoberaná na účely chladienia technológií. Pri vstupe do areálu prevádzky navrhovateľa je odberné miesto a množstvo odobratej vody je merané.
- *sekundárne zdroje úžitkovej vody* - vlastné zdroje sekundárnej chladiacej vody sú chladiace vody, ktoré už prešli technologickým procesom a po ich ochladiení existujúcimi chladiacimi vežami, chillermi ich možno opakovane použiť do ďalšieho technologického procesu.

Okrem chladiacej vody sa v prevádzke navrhovanej činnosti využíva aj demineralizovaná voda z existujúceho rozvodu. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti však nebude predstavovať zvýšenie spotreby demineralizovanej vody.

Surovinové zdroje

Zmena navrhovanej činnosti bude predstavovať doplnenie surovinových zdrojov. Nové surovinové zdroje sú nasledovné:

- odpeňovač DF204,
- laktóza,
- NZ Amine A (na kultiváciu Escherichia coli).

V prípade drobných zmien v receptúrach môže byť vyžadovaný iný odpeňovač alebo kultivačné médium. Zásobovanie výroby surovinami je zabezpečované autocisternami, kamiónovou nákladnou dopravou v prepravných kontajneroch a vreciach.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu množstva surovín, nakoľko sa jedná o náhradu za inú technológiu.

Energetické zdroje

Elektrická energia

Areál prevádzky navrhovateľa je zásobovaný elektrickou energiou z verejnej rozvodnej siete z „distribučnej rozvodne“ do „vstupnej rozvodne“, prostredníctvom dvoch liniek.

Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti bude vybudovanie novej NN rozvodne. V súvislosti s prevádzkou novej sušiarne, ktorá je predmetom zmeny navrhovanej činnosti, sa očakáva navýšenie spotreby elektrickej energie o 1 MWh/rok.

Para

Para (5 bar; 158,9 °C) bude použitá z jestvujúceho rozvodu v prevádzke navrhovateľa, pre potreby ohrevu médií pri príprave médií a ich sterilizácii. Spotreba pary sa nezvýši.

Stlačený vzduch

Stlačený procesný vzduch (s tlakom 2,5 bar) pochádza z existujúcej vlastnej kompresovne, inštrumentálny vzduch má tlak 6 bar rosý bod - 40°C, bez oleja a mechanických nečistôt. Prepravuje sa do výroby existujúcimi rozvodmi stlačeného vzduchu. Spotreba technologického vzduchu sa zmenou navrhovanej činnosti nemení.

Dopravná a iná infraštruktúra

Areál prevádzky navrhovateľa je súčasťou priemyselného areálu Príboj neďaleko obce Slovenská Ľupča a je napojený na cestnú komunikáciu, ktorá spája Banskú Bystricu s obcou Slovenská Ľupča. Dopravná a iná infraštruktúra je vybudovaná v rámci priemyselného areálu navrhovateľa a je postačujúca pre potreby existujúcej a novej výroby. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nepredstavuje žiadne ďalšie nároky na rozšírenie existujúcej dopravnej ani inej infraštruktúry. Zmena navrhovanej činnosti nevyvolá potrebu osobitného využívania týchto dopravných komunikácií.

Suroviny a pomocné suroviny sú dopravované nákladnou autodopravou - autocisternami (10 m³, 20 m³), nákladnými autami (sudy 25/50 kg, vrecia 25/50 kg, big-bagy 500/1000 kg) a tzv. IBC kontajnermi 600 l resp. 1000 l. Produkty budú dopravované nákladnými autami (IBC kontajnery, súdky, papierové vrecia) a autocisternami.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu dopravy oproti súčasnému. Doprava bude uskutočňovaná počas pracovných dní v intervale medzi 7:00 a 19:00 hod.

Nároky na pracovné sily

Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti bude zabezpečená zo súčasného stavu zamestnancov, nakoľko sa nevyžadujú nové pracovné sily.

Iné nároky

Iné nároky, ktoré by si zmena navrhovanej činnosti vyžadovala, sa nepredpokladajú.

Výstupy

Ovzdušie

Emisie v etape výstavby zmeny navrhovanej činnosti budú predovšetkým súvisieť s realizáciou zemných prác, ako aj so zvýšeným prejazdom ťažkých stavebných mechanizmov, v dôsledku čoho bude dochádzať k zvýšenej prašnosti v riešenom areáli a v okolí tohto areálu. Miera prašnosti bude závisieť od okamžitých poveternostných pomerov – rýchlosti a smere prúdenia vetra. Uvedené zdroje emisií do ovzdušia možno charakterizovať ako líniové zdroje, ktoré v celej fáze výstavby nemožno spoľahlivo predikovať, možno ich však efektívne zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami (napr. kropenie staveniska, čistenie prístupových komunikácií, čistenie kolies dopravných prostriedkov pred výjazdom na verejné komunikácie a pod.).

Stavebné mechanizmy a súvisiaca nákladná doprava budú zdrojom prašnosti a emisií. Vplyvy budú lokálne a dočasné, nepredpokladá sa významné zhoršenie kvality ovzdušia a intenzitu znečistenia je možné minimalizovať vhodnými opatreniami. V etape výstavby zmeny navrhovanej činnosti dôjde ku krátkodobému zvýšeniu emisií tuhých znečisťujúcich látok a emisií zo spaľovacích motorov mechanizmov.

Prevádzka posúdennej činnosti „Výroba biotechnologických produktov“ je podľa prílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 248/2023 Z. z., o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia (ďalej len „vyhláška č. 248/2023“) ako:

4. Chemický priemysel

4.10 Výroba organických zlúčenín obsahujúcich kyslík

4.12 Výroba organických zlúčenín obsahujúcich dusík okrem močoviny s kapacitou výroby > 0.

Zmena navrhovanej činnosti bude predstavovať inštaláciu novej sušiarne s kapacitou 350 kg/hod, čím vznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia kategorizovaný v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky č. 248/2023 Z. z. ako:

4. Chemický priemysel

4.99 Ostatné neuvedené chemické výroby vrátane spracovania surovín a medziproduktov a produktov - členenie podľa bodu 2.99

Odlučovacie zariadenia budú navrhnuté tak, aby boli dodržané emisné limity pre tuhé znečisťujúce látky 1. skupiny a 3. podskupiny – tuhé znečisťujúce látky (TZL), vyjadrené ako suma všetkých častíc, podľa prílohy č. 3 k vyhláške č. 248/2023 Z. z. Odpadové plyny budú vypúšťané zo zariadenia na obmedzovanie emisií výduchom tak, aby bol zabezpečený dostatočný rozptyl vypúšťaných znečisťujúcich látok za podmienok dodržania kvality ovzdušia.

Odpadové vody

V rámci prevádzky zmeny navrhovanej činnosti (pri výrobe proteínov) budú vznikať nasledovné odpadové vody:

- **Priemyselné odpadové vody**

Predstavujú odpadové vody z fermentácie, z izolácie, u oplachov zo zariadení systémom CIP.

Odpadové vody z CIP oplachov fermentácie (obsahujúce kyselinu dusičnú, hydroxid sodný, kyselinu citrónovú) budú vedené do existujúcej nádrže poz. č. 3303 objemu 40 m³ na zber kyslých alebo zásaditých vôd z celej haly. Vody v nádrži sú neutralizované – úprava pH a

až potom vypustené do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a následne čistené na ČOV.

Odpadové vody a CIP oplachy z izolácie (obsahujúce hydroxid sodný, kyselinu fosforečnú, dezinfekčné prostriedky, výrobné odpadové vody ako sú odpadné filtráty a koncentráty) budú vedené do existujúcej nádrže (1 alebo viac) s objemom 150 m³ na zber kyslých alebo zásaditých vôd z izolačnej linky. Vody v nádrži sú neutralizované – úprava pH a až potom vypustené do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a následne čistené na ČOV.

Ostatné odpadové vody budú vedené priamo do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a následne do ČOV.

Predpokladané množstvá odpadových vôd vedených do ČOV:

- odpadové vody z fermentácie: 4,2 m³/deň,
- odpadové vody z izolácie: 150 m³/deň,
- odpadové vody z čistenia zariadení: 70 m³/deň.

- **Splaškové odpadové vody**

Nakoľko zmena navrhovanej činnosti nebude mať za následok zmenu počtu zamestnancov, nespôsobí ani zmeny v súčasných množstvách vznikajúcich splaškových vôd. Splaškové vody budú odvádzané do existujúcej priemyselnej a splaškovej kanalizácie.

- **Vody z povrchového odtoku – dažďová voda**

Dažďové vody odvádzajú z areálu prevádzky kanalizácia dažďových a chladiacich vôd do areálu ČOV. Ich množstvo sa oproti súčasnému stavu podstatne nemení.

Iné odpady

Odpady vznikajúce počas výstavby

Tabuľka 1: Zoznam odpadov, ktoré budú vznikajú v priebehu výstavby zmeny navrhovanej činnosti sú v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Katalóg odpadov“), kategorizované nasledovne:

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
08 01 11	Odpadové farby a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N
08 01 12	Odpadové farby a laky iné ako uvedené v 08 01 11	O
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 03	Obaly z dreva	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 03	Absorbenty, filtračné materiály, handry a ochranné odevy iné ako v 15 02 02	O
17 01 01	Betón	O
17 04 05	Železo a oceľ	O

17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 09 03	Iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce nebezpečné látky	N
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

So vzniknutými odpadmi počas realizácie stavby zmeny navrhovanej činnosti bude nakladané v súlade s požiadavkami legislatívy.

Hmotnostne z objemovo najvýznamnejším vznikajúcim odpadom bude kovový odpad z demontáže obvodového plášťa a betón z búracích prác. Charakter a množstvo odpadov súvisiacich s výstavbou zmeny navrhovanej činnosti budú bližšie špecifikované v projektovej dokumentácii. Všetky odpady zo stavebnej činnosti budú triedené a zhromažďované v rámci areálu stavebného objektu na určenom mieste.

Odpady vznikajúce počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti

Tabuľka 2: Zoznam odpadov, ktoré budú vznikať počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti, sú v zmysle Katalógu odpadov kategorizované nasledovne:

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu	Spôsob zhodnotenia/zneškodnenia
02 03 04	Látky nevhodné na ďalšie spracovanie (inaktivovaná biomasa – 8 m ³ /deň)	O	Zhodnotenie ČOV a. s. Slovenská Lupča, bioplynové stanice.
13 02 08	Iné motorové, prevodové a mazacie oleje	N	Zhodnotenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	Zhodnotenie ČOV a. s. Slovenská Lupča,
15 01 02	Obaly z plastov	O	Zhodnotenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	Zneškodnenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	Zneškodnenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica
15 02 03	Absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie, ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O	Zneškodnenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica
16 02 13	Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	N	Zhodnotenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica

19 08 14	Kaly z inej úpravy priemyselných odpadových vôd iné ako uvedené v 19 08 13	N	Zhodnotenie DETOX spol. s. r. o. Banská Bystrica
----------	--	---	--

Inaktivovaná biomasa sa bude zbierať do kontajnerov a odvážať na anaeróbne spracovanie (ČOV alebo bioplynové stanice). Odpady z údržby sú rovnaké ako pri iných výrobných v rámci spoločnosti. S odpadmi bude po celý čas nakladané v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva, príslušnými normami a rozhodnutiami orgánov štátnej správy. Množstvá vznikajúcich odpadov budú evidované a budú plnené všetky povinnosti vyplývajúce z požiadaviek platnej legislatívy. Nebezpečné odpady bude prevádzkovateľ zhromažďovať a skladovať na vyhradených miestach v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov pre oblasť odpadového hospodárstva a v súlade s platným súhlasom na nakladanie s nebezpečnými odpadmi.

Pri nakladaní s odpadmi bude navrhovateľ dodržiavať záväznú hierarchiu odpadového hospodárstva, povinnosť odpady recyklovať, zhodnocovať pri svojej činnosti. V prípade, že to nebude schopný zabezpečiť, odpad takto nevyužitý ponúkne na recykláciu inému, a ak nebude možné alebo účelné zabezpečiť iné zhodnotenie odpadu, zabezpečí jeho zneškodnenie.

Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa zhromažďuje v jestvujúcich zberných kontajneroch a centrálnne zneškodňuje v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce.

Zdroje hluku a vibrácií

V súvislosti s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá s prekročením limitných hodnôt hluku a vibrácií.

Hluk počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti možno očakávať zvýšenie hluku spôsobené pohybom stavebných mechanizmov pri stavebnej činnosti a pri transporte materiálu a odvoze odpadov. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby. V zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 549/2007 Z. z.“) sa územie dotknutej lokality zaraďuje do IV. kategórie územia. Pre túto kategóriu je pre hluk z iných zdrojov prípustná hodnota pre deň, večer aj pre noc $L_{Aeq,p} = 70$ dB. Pri realizácii stavieb zmeny navrhovanej činnosti v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 8:00 do 13:00 sa hluk v blízkom okolí posudzuje hodnotiacou hladinou pri použití korekcie (-10) dB.

Hluk počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti

Hluk počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti bude spôsobený filtračnými jednotkami a novou sušiarňou. Vzhľadom na ich umiestnenie vo vnútri objektu a na vzdialenosť od obytných území sa neočakáva nepriaznivý vplyv hluku na obyvateľov za hranicou areálu, t. j. nemali by byť prekročené najvyššie prípustné koncentrácie určujúcich veličín hluku podľa uvedenej vyhlášky č. 549/2007 Z. z.

Vzhľadom na lokalitu prevádzky navrhovateľa v priemyselnej zóne, v dostatočnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby, nie je pravdepodobné, že hluk vznikajúci v súvislosti s prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti ovplyvní okolie obytnej zástavby.

Vibrácie

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti budú krátkodobým zdrojom vibrácií niektoré mechanizmy používané pri búracích prácach a výkope pre umiestnenie novej sušiarne, zhutňovaní plôch. Dalším zdrojom vibrácií bude doprava materiálov ťažkými nákladnými automobilmi. Dopravné otrasy z cestnej dopravy sa významne prejavujú najviac do vzdialenosti niekoľkých metrov od miesta vzniku. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zásadnej zmene jestvujúceho stavu v oblasti vibrácií v danej lokalite.

Zdroje žiarenia, tepla a iné vplyvy

V budúcej prevádzke zmeny navrhovanej činnosti nebudú umiestnené žiadne zariadenia, ktoré by mohli vyžarovať elektromagnetické alebo rádioaktívne žiarenie.

Vzhľadom na použitie existujúcich fermentorov v prevádzke navrhovateľa nepribudnú vo fermentácii zdroje zápachu, ani sa neočakáva zvýšená intenzita zápachu vo fermentačnej časti.

Zdrojom tepla je sterilizácia zariadení, živných médií a inaktivácia biomasy. Tepelná záťaž okolia nebude v porovnaní so súčasnou výrobou vyššia.

V prevádzke výroby proteínov bude použitá taká technológia, ktorá bude eliminovať prípadné úniky, ktoré by zaznamenali obťažovanie obyvateľov teplom, zápachom alebo inými výstupmi.

Iné vplyvy

Iné očakávané vplyvy zmeny navrhovanej činnosti nie sú známe.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si vyžaduje vydanie:

Zmenu integrovaného povolenia v zmysle zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Povoľujúcim orgánom je Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter nebude mať vplyv presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky.

V rámci zisťovacieho konania boli identifikované predpokladané vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia nasledovne.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Vzhľadom na umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti už v jestvujúcich výrobných objektoch prevádzky navrhovateľa, sa negatívne vplyvy na geodynamické javy, geomorfologické pomery územia, horninové prostredie a reliéf nepredpokladajú. Hĺbka zakladania novej sušiarne nepresiahne najvyššiu časť kvartérnych sedimentov a pôdy. Povrchovú vrstvu tvoria antropogénne sedimenty (hrúbky od 0,4 – 2,6 m). Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia (únik ropných látok zo stavebných a prevádzkových mechanizmov a automobilov, technologická havária pri prečerpávaní, havária odpadového potrubia, nesprávna manipulácia s odpadom a pod.), ktorej však možno účinne eliminovať alebo predísť dôsledným dodržiavaním technologických, bezpečnostných a prevádzkových opatrení (zaistením dobrého

technického stavu stavebných zariadení a mechanizmov, a pod.) v zmysle príslušnej platnej legislatívy. Prevádzka navrhovateľa je technicky realizovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia.

Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike za rok 2022 (ďalej len „Správa za rok 2022“), ktoré zverejňuje Slovenský hydrometeorologický ústav, je odhadovaná priemerná koncentrácia sledovaných znečisťujúcich látok na stanici Banská Bystrica, Zelená ulica (umiestnenej asi 9,16 km vo vzdušnej vzdialenosti od miesta realizácie zmeny navrhovanej činnosti) nasledovná: $\text{NO}_2 = 8 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ (20 % limitu), $\text{PM}_{10} = 16 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ (40 % limitu), $\text{PM}_{2,5} = 12 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ (60 % limitu). Limitné hodnoty sú uvedené vo vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 296/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov. Zistené hodnoty sú v súlade s platnou legislatívou.

V etape výstavby zmeny navrhovanej činnosti je možné očakávať minimálne zvýšenie hodnôt hluku, zvýšenie emisií z výfukových plynov stavebnej techniky (TZL, oxidov síry a dusíka, oxidu uhoľnatého a zmesi organických látok, ktoré sa štandardne vyjadrujú ako suma celkového organického uhlíku (TOC) resp. vyjadrené ako prchavé organické látky (VOC), zvýšenej hlučnosti súvisiacej s prevádzkou stavebných mechanizmov a takisto zvýšenej prašnosti. Vyššie uvedené vplyvy budú lokálne a časovo obmedzené na dobu výstavby zmeny navrhovanej činnosti. Účinným opatrením na minimalizáciu emisií z tohto zdroja je udržiavanie dobrého technického stavu vozidiel a ich pravidelné kontroly (emisná kontrola, ktorú musí vozidlo spôsobilé na cestnú premávku dokladovať). Čo sa týka sekundárnej prašnosti, tak tento vplyv je vo veľkej miere možné obmedzovať udržiavaním areálových komunikácií v dobrom stave a ich pravidelným čistením.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti predstavuje vznik nového zdroj znečisťovania ovzdušia, jedná sa o novú sprejovú sušiareň s emisiou tuhých znečisťujúcich látok, ktorý bude súčasťou veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia. Odlučovacie zariadenia budú navrhnuté tak, aby boli splnené emisné limity uvedené vo vyhláske č. 248/2023 Z. z. pre tuhé znečisťujúce látky 1. skupiny a 3. podskupiny vyjadrené ako suma všetkých častíc. Nakoľko zmena navrhovanej činnosti, resp. výroba proteínov bude využívať jestvujúce fermentory, na úkor iných biotechnologických výrobných, z hľadiska odpadových plynov z fermentácie sa jedná porovnateľné emisie ako pri súčasnej výrobe.

Zraniteľnosť ovzdušia v dotknutej lokalite nie je vysoká, záujmové územie nepodlieha osobitnej ochrane ovzdušia a nie je tu predpoklad prekročovania stanovených imisných limitov.

Dôsledným dodržiavaním technologických postupov, ktoré v sebe zahŕňajú aj opatrenia na maximálnu redukciu znečisťujúcich látok do ovzdušia, rešpektovaním príslušných noriem, prevádzkovaním nového zdroja znečisťovania podľa stanovených podmienok sa pri prevádzkovaní zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladajú významnejšie vplyvy na ovzdušie.

Vplyvy na vodné pomery

Vplyvy na povrchové vody

Výroba proteínov (bielkovín) v rámci zmeny navrhovanej činnosti nebude zasahovať do vodných tokov a vodných plôch. Ovplynenie prúdenia a režimu povrchových vôd sa realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladá.

Priemyselné odpadové vody z prevádzky zmeny navrhovanej činnosti budú predstavovať odpadové vody z fermentácie, z izolácie, oplachy zo zariadení systémom CIP. Neutralizované CIP oplachy z fermentácie a izolácie a neutralizované odpadové vody z izolácie budú vypúšťané do existujúcej kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a budú čistené

v ČOV. Ostatné odpadové vody budú vedené priamo do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a následne do ČOV. Príspevok odpadových vôd z výroby proteínov (bielkovín) k celkovému množstvu čistených odpadových vôd v tejto ČOV je nevýznamný (náhrada za iné výroby) a nebude predstavovať vplyv na vody v recipiente.

V súvislosti s prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti sa zmena množstva vypúšťaných splaškových vôd a vôd z povrchového odtoku neočakáva. Vzhľadom na produkciu odpadových vôd, zmena navrhovanej činnosti neovplyvní kvalitu vôd rieky Hron proti súčasnému stavu.

Vplyvy na podzemné vody

Výstavbu zmeny navrhovanej činnosti predstavujú menšie búracie, výkopové a stavebné práce. Potencionálnym rizikom z hľadiska ohrozenia podzemných vôd môže byť havarijná situácia pri používaní stavebných a dopravných mechanizmov a pri manipulácii so stavebnými a pohonnými látkami. Jedná sa o vplyvy dočasné, obmedzené dobou realizácie stavby a budú eliminovateľné, resp. minimalizované technickými opatreniami počas výstavby (kontrolou technického stavu mechanizmov a kontrolou stavebných prác osobami zodpovednými za realizáciu stavby).

V štandardných prevádzkových podmienkach nedochádza ku priamej kontaminácii podzemných vôd, nakoľko nakladanie s novými znečisťujúcimi látkami bude v existujúcich objektoch so záchytnými nádržami. Manipulačné priestory pri nakladaní s uvedenými látkami sú a budú protihavarijne zabezpečené proti úniku v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd (ďalej len „vyhláška č. 200/2018 Z. z.“). Stáčacie a plniace plochy a nádržové dvory sú a budú chránené proti úniku sekundárnym záchytným systémom (záchytná vaňa), ktorý bude zaústený do havarijnej nádrže s objemom podľa najväčšej stáčanej cisterny resp. nádrže. Stavebné riešenie havarijnej vane bude tvorené železobetónovou vanou s príslušnými vrstvami, ktoré zabezpečujú nepriepustnosť, alebo dvojplášťovým kovovým podzemným zásobníkom s identifikáciou netesnosti plášťa.

Z hľadiska negatívneho ovplyvnenia kvality podzemných vôd haváriou sú potenciálnym rizikom všetky úseky manipulácie a skladovania látok škodiacich vodám. S navrhovanou zmenou činnosti súvisí aj potenciálne ohrozenie podzemnej vody v prípade nesprávneho nakladania so surovinami, pomocnými látkami, produktami, s ktorými je potrebné nakladať v súlade s kartami bezpečnostných údajov. Pri havarijnom úniku je riziko záťaže podzemných vôd prevažne odbúrateľnými organickými látkami, ktoré majú nepriaznivý účinok na kyslíkovú rovnováhu. Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na podzemnú vodu možno hodnotiť ako málo významné.

Na riešenie potenciálnych havarijných únikov znečisťujúcich látok bude mať prevádzka navrhovateľa vypracovaný aktualizovaný Havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „vodný zákon“) a jeho vykonávacej vyhlášky č. 200/2018 Z. z. Navrhovateľ musí disponovať s havarijnými prostriedkami potrebnými v prípade zásahu pri neovládateľnom úniku chemických látok do životného prostredia.

Vplyvy na pôdne pomery

Vplyvy na pôdu sa nepredpokladajú, nakoľko realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k trvalým ani dočasným záberom poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Potenciálne riziko predstavuje v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním technologických, bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Zmena navrhovanej činnosti bude situovaná v území, na ktoré sa vzťahuje I. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“). V dotknutej lokalite nie je evidovaný výskyt chránených druhov živočíchov a rastlín, alebo druhov národného a európskeho významu. Vzhľadom na vyššie uvedené vznik negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na flóru, faunu a ich biotopy, sa nepredpokladá.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa, v priemyselnej zóne, kde sa nenachádzajú žiadne pamiatky kultúrnej alebo historickej hodnoty, ktoré by boli realizáciou zmeny navrhovanej činnosti ovplyvnené.

Vplyvy na krajinu a jej ekologickú stabilitu

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú nové prvky v krajinnej štruktúre širšieho územia a nezmení sa funkčné využitie krajiny ani obrazu krajiny. V porovnaní so súčasným stavom nebude mať zmena navrhovanej činnosti žiadny vplyv na scenériu ani na štruktúru krajiny.

V katastrálnom území záujmovej lokality sa nevyskytujú žiadne chránené územie národnej siete chránených území, ktoré by zasahovalo resp. hraničilo s dotknutým územím. Riešené územie nezasahuje do chránených vŕačích území, ani území európskeho významu, ktoré patria do sústavy chránených území Natura 2000. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. na dotknutom území platí I. stupeň ochrany, v ktorom sa uplatňuje všeobecná ochrana prírody a krajiny. Negatívny vplyv zmeny navrhovanej činnosti sa na tieto oblasti nepredpokladá.

Areál nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenaruša funkčnosť žiadneho prvku územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“). Keďže zmena navrhovanej činnosti sa obmedzí iba na existujúcu infraštruktúru areálu navrhovateľa, v porovnaní so súčasným stavom nebude mať zmena navrhovanej činnosti vplyv na prvky ÚSES.

Vplyvy na obyvateľstvo vrátane kumulatívnych a synergických

Zmena navrhovanej činnosti bude situovaná v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa, v priemyselnej zóne dotknutej obce, dostatočne vzdialenej od obývaného územia (vo vzdialenosti cca 2 km od obce Slovenská Ľupča a 2 km od obce Šalková) a vzhľadom na tento fakt možno konštatovať, že zmena navrhovanej činnosti nebude mať počas prevádzky negatívny vplyv na obyvateľov v najbližších obytných zónach.

Vybudovaním novej sprejovej sušiarne dôjde k vzniku emisií TZL do ovzdušia z nového zdroja znečisťovania ovzdušia. Ich príspevok k celkovým emisiám TZL je závislý od aktuálneho využívania iných zdrojov TZL, predovšetkým sušiarňí. Vplyv imisií je možné hodnotiť ako malý. Emisie z nového zdroja znečisťovania ovzdušia budú odvádzané tak, aby boli splnené podmienky dostatočného rozptylu znečisťujúcich látok v zmysle platnej legislatívy ochrany ovzdušia. Zmena navrhovanej činnosti bude spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené platným i predpismi na ochranu ovzdušia.

Technické riešenie pripravovanej zmeny navrhovanej činnosti bude v prípade novej výroby riešené tak, aby všetky skladovacie priestory, vnútorné aj vonkajšie manipulačné plochy, kde sa nakladá s kvapalnými znečisťujúcimi látkami boli zabezpečené tak, aby nedošlo k havarijnému úniku týchto látok mimo určených miest s následným možným vplyvom na obyvateľstvo. Prehodnotené riziká počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti z pohľadu

vplyvu na obyvateľstvo v prípade havárie preukázali, že celkové individuálne riziko nepresiahne hranice podniku.

Nová sprejová sušiareň bude predstavovať nový zdroj hluku. Vzhľadom na umiestnenie sprejovej sušiarne vo vnútri objektu, stavebné riešenie budovy a na vzdialenosť od obytných území sa neočakáva nepriaznivý vplyv hluku na obyvateľov za hranicou areálu spoločnosti navrhovateľa. Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti neovplyvní súčasné akustické parametre v najbližšej obytnej zóne a nespôsobí ohrozenie parametrov životného prostredia z hľadiska hluku ani poškodenie zdravia u obyvateľov žijúcich v okolí.

Vzhľadom na charakter výroby, výstupy z nej a vzdialenosť obydli od priemyselnej zóny nepredpokladá sa, že uvedené vplyvy budú takého rozsahu, aby mohli závažne ovplyvniť zdravie obyvateľstva okolitých obytných oblastí.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k vplyvom presahujúcim štátne hranice Slovenskej republiky.

Iné vplyvy

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa neočakáva vznik iných vplyvov.

Verejnosť mohla doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov. Písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci.

Dotknutá obec Slovenská Lupča dňa 17. 04. 2024 zverejnila informáciu o doručení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v termíne od 17. 04. 2024 do 02. 05. 2024. V uvedenej lehote nebolo dotknutej obci doručené žiadne stanovisko verejnosti.

V rámci zisťovacieho konania zaslali stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti v zákonom stanovenej lehote nasledovné subjekty:

- 1. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor priemyselnej politiky** listom č. 210510/2024-3230-160813 zo dňa 25. 04. 2024 doručilo stanovisko v ktorom uviedlo, že na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie považuje realizáciu zmeny navrhovanej činnosti za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie realizovateľnú. V závere konštatuje, že odporúča realizáciu zmeny navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- 2. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, sekcia potravinárstva a obchodu,** listom č. 5584/2024-820, 9747/2024 zo dňa 23. 04. 2024 doručilo stanovisko v ktorom konštatuje, že na základe komplexného hodnotenia vykonaného hodnotenia zmena navrhovanej činnosti svojou lokalizáciou a technickým riešením nebude predstavovať významnú záťaž na životné prostredie a zdravie ľudí. V závere uvádza, že súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- 3. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy** (ďalej len „odbor štátnej geologickej správy“) listom č. 32165/2023-int. zo dňa 06. 05. 2024 doručilo stanovisko v ktorom uviedlo, že predmetné územie sa nachádza v oblasti so stredným a vysokým radónovým rizikom. Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho stavebného využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje stanovisko odboru štátnej geologickej správy a uvádza, že vyššie uvedené pripomienky zapracovalo vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

- 4. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia obehového hospodárstva, odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti** (ďalej len „odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti“), doručilo listom č. 30572/2024-int. zo dňa 29. 04. 2024 stanovisko, v ktorom uviedol, cit: „Z hľadiska pôsobnosti odboru environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti nemáme k predloženému návrhu ďalšie pripomienky a pri dodržaní opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia s navrhovanou činnosťou súhlasíme. V prípade, ak by zmena navrhovanej činnosti mala významný vplyv na zvýšenie nebezpečenstva, ktoré by viedlo k závažnej priemyselnej havárii, upozorňujeme na povinnosti, ktoré vyplývajú prevádzkovateľovi podniku kategórie B, (ktorým podnik Evonik Fermas, a. s. je), zo zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienky majú charakter upozornení na dodržiavanie platnej legislatívy, ktoré je navrhovateľ povinný dodržiavať.

- 5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici**, listom č. RÚVZBB/OHŽPaZ/1870/5319/2024 zo dňa 24. 04. 2024 doručil stanovisko, v ktorom stručne zhrnul predmet zmeny navrhovanej činnosti a uvádza, že súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- 6. Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia**, listom č. 10004/2024/ODDUPZP-3 zo dňa 26. 04. 2024 doručil stanovisko, v ktorom uvádza, že vzhľadom na charakter a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

- 7. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy**

ochrany ovzdušia, listom č. *OU-BB-OSZP3-2024/023186-002* zo dňa 18. 04. 2024 doručil stanovisko, v ktorom uvádza pripomienky, ktoré sa týkajú dodržiavania platnej legislatívy v oblasti ovzdušia. V závere svojho stanoviska uvádza, že nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienky majú charakter upozornení na dodržiavanie platnej legislatívy v oblasti ovzdušia, ktoré je navrhovateľ povinný dodržiavať.*

- 8. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva**, listom č. *OU-BB-OSZP3-2024/023381-002* zo dňa 26. 04. 2024 doručil stanovisko, v ktorom uvádza, že súhlasí s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti za podmienky dodržania ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko na vedomie, a zároveň konštatuje, že navrhovateľ je povinný dodržiavať platnú legislatív v oblasti odpadového hospodárstva.*

- 9. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny (ďalej len „úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny“)**, listom č. *OU-BB-OSZP3-2024/0229423-002* zo dňa 18. 04. 2024 doručil stanovisko v ktorom uviedol, že k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti nemá žiadne pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR berie stanovisko na vedomie.*

- 10. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava (ďalej len „ZDS“)** doručilo elektronické podanie zo dňa 11. 04. 2024, v ktorom uvádza nasledovné pripomienky a požiadavky k zmene navrhovanej činnosti v skrátrenom znení:

Namieta porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov, v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa § 2 písm. a), písm. b) a písm. e) zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: *Predmetom konania je zmena existujúcej povolenej navrhovanej činnosti navrhovateľa, biotechnologickej výroby, ktorá je umiestnená v existujúcom areáli a pre ktorú sa podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov predkladá oznámenie o zmene vypracované podľa prílohy č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov. Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia sú vyhodnotené na str. 12 – 16 tohto rozhodnutia. Nakoľko MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti nepodlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.*

Uvádza, že na predmetný zámer už začalo zisťovacie konanie, ktoré nebolo právoplatne ukončené (<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/vyroba-zakaznickych-proteinov-bielkovin->); má za to, že dochádza k nepripustnému rozhodovaniu keď už jeden úrad vo veci samej koná. K predmetnému konaniu uplatnilo pripomienky, ktoré si v plnom rozsahu uplatňuje aj teraz.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR konštatuje, že Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia vydal listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008476-031 zo dňa 19. 04. 2024 rozhodnutie o zastavení konania podľa § 30 ods. 1 písm. f) správneho poriadku, vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „Výroba zákaznických proteínov (bielkovín)“ na životné prostredie, z dôvodu, že vo veci začal konať iný príslušný správny orgán. MŽP SR všetky pripomienky ZDS vyhodnotilo na strane č. 18 – 24 tohto rozhodnutia.*

Ďalej uvádza, že predmetom konania sú dve zmeny navrhovaných činností, ktoré sú v priestorovej a prevádzkovej súvislosti, ktorých predmet aj opis je takmer totožný:

- <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/vyroba-zakaznickych-aminokyselin>
- <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/vyroba-zakaznickych-proteinov-bielkovin->

Podľa opisu dokumentácie má za to, že ide o účelové rozdelenie konania, ktoré je v skutočnosti potrebné posúdiť spoločne. Rozdielnu majú len samotnú technológiu výroby, nie priestorové a prevádzkové súvislosti a to aj v kontexte, že dochádza k prestavbe a revitalizácii areálu. Podľa § 20 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Ak sú viaceré navrhované činnosti v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti, možno vykonať posudzovanie ich vplyvov spoločne“ pričom o tom podľa § 54 ods. 2 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie rozhoduje MŽP SR. Súčasne je nutné toto stanovisko chápať ako stanovisko k obom zámerom spoločne (kumulatívne a synergické vplyvy) ale aj každé samostatne. V prípade, že príslušný orgán nerozhodne o spoločnom posudzovaní, požaduje posúdenie vo vzájomnej súvislosti.

Vyjadrenie MŽP SR: *Prevádzka navrhovateľa (existujúca, povolená) „Výroba biotechnologických produktov“ je podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaradená do kategórie č. 4 Chemický, farmaceutický a petrochemický priemysel, do položky 3.1. Chemické prevádzky, t. j. prevádzky na výrobu chemikálií alebo skupín chemikálií, alebo medziproduktov v priemyselnom rozsahu, ktoré sú určené na výrobu základných organických chemikálií, ako sú: b) organické zlúčeniny obsahujúce kyslík, ako sú alkoholy, aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, étery, peroxidy, epoxidové živice a d) organické zlúčeniny obsahujúce dusík, ako sú amíny, amidy, dusité, dusné alebo dusičné zlúčeniny, nitrily, kyanáty, izokyanáty.*

Zmena navrhovanej činnosti (existujúcej, povolenej) prevádzky navrhovateľa je podľa prílohy č. 8 zákona zaraditeľná do kategórie 12. Potravinársky priemysel, do položky 14. Prevádzky na priemyselnú výrobu bielkovinových potravinárskych prísad, droždia, fermentov a ďalších bielkovinových látok (proteínov). Na základe vyššie uvedeného je MŽP SR podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona, príslušný orgán na vykonanie zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR vykoná zisťovacie konania pre zmenu navrhovanej činnosti „Výroba zákaznických aminokyselín“ a zmenu navrhovanej činnosti osobitne podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „okresný úrad

Banská Bystrica“) postúpil dňa 25. 03. 2024 na MŽP SR oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

MŽP SR ďalej poukazuje aj na ust. § 20 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorý poskytuje možnosť, nie povinnosť, posudzovať vplyvy navrhovaných činností spoločne, ak sú v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti. Túto skutočnosť potvrdzuje aj vydaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5S 55/2018-605 zo dňa 25. 06. 2019. Podľa § 54 ods. 2 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov MŽP SR určuje spoločné posudzovanie viacerých navrhovaných činností, ak sú v prevádzkovej alebo priestorovej súvislosti podľa § 20 ods. 2 tohto zákona.

MŽP SR konštatuje, že spájanie jednotlivých predmetov posudzovania do jedného konania predstavuje oprávnenie (možnosť) správneho orgánu takéto spojené posudzovanie vplyvov vykonať. Záleží teda na posúdení príslušného orgánu, či v danom prípade toto procesné oprávnenie aj v skutočnosti využije, pričom by mal do istej miery prihliadať aj na záujmy navrhovateľov. Na základe vyššie uvedeného MŽP SR vykonalo zisťovacie konania pre zmenu navrhovanej činnosti „Výroba zákaznických aminokyselín“ a zmenu navrhovanej činnosti „Výroba zákaznických proteínov (bielkovín)“ osobitne podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR má zároveň za to, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude zmena navrhovanej činnosti predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Žiada vyhodnotiť prípustnosť pôsobenia kumulatívnych a synergických vplyvov zámeru v rôznych časových horizontoch; v prípade že zámer sa plánuje realizovať v etapách alebo zámer je jednou z etáp „väčšieho“ projektu, žiada vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti a to pre každý časový horizont zvlášť. Má za to, že navrhovateľ ale aj odborný spracovateľ zámeru spracoval zámer nedostatočne tak, že nedodrжал náležitosti zámeru podľa §22 ods. 4 a ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Má za to, že sa pri tom spoliehal na benevolentnosť a nedôslednosť úradníkov. Vzhľadom na uvedené, žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa § 22 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie MŽP SR: Predmetom konania je zmena existujúcej povolenej navrhovanej činnosti navrhovateľa, biotechnologickej výroby, ktorá je umiestnená v existujúcom areáli a pre ktorú sa podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov predkladá oznámenie o zmene vypracované podľa prílohy č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov. Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia sú vyhodnotené na str. 12 – 16 tohto rozhodnutia. Nakoľko MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti nepodlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. Pripomienka ohľadom dopracovania variantných riešení je vzhľadom na predmet konania a výrok tohto rozhodnutia irelevantná.. MŽP SR zároveň uvádza, že súčasné platné znenie zákona o posudzovaní vplyvov nevyžaduje variantnosť riešenia. Podľa § 22 ods. 1 ak je predmetom posudzovania vplyvov navrhovaná činnosť alebo jej zmena, navrhovateľ je povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti; zámer je navrhovateľ povinný doručiť písomne a elektronicky a zároveň vopred dohodnúť s

príslušným orgánom potrebný počet písomných vyhotovení pre dotknuté obce. Túto povinnosť navrhovateľ nemá, ak doručil k navrhovanej činnosti alebo jej zmene zámer v priebehu zisťovacieho konania podľa § 29. MŠP SR konštatuje, že k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti nevydávalo rozhodnutie o upustení od požiadavky variantného riešenia a požiadavka na vrátenie predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti tak nie je opodstatnená.

Ďalej uvádza, že medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.europaiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Považuje za potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu považuje za potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia. Zaujíma ho akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný sociohospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie. Zároveň prejavuje záujem o to akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda. Žiada, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že o dodržiavanie dobrého stavu životného prostredia sa navrhovateľ snaží v priebehu celého svojho pôsobenia na trhu a aj v rámci realizácie/prevádzky zmeny navrhovanej činnosti bude dbať o dodržiavanie najprísnejších podmienok, aby bola dodržaná čo najvyššia ochrana životného prostredia a energetická bezpečnosť a úspora. Zmena navrhovanej činnosti musí byť realizovaná v súlade s platnými predpismi. Fermentatívne vyrobené potravinárske bielkoviny ponúkajú alternatívu k produktom získaným živočíšnou výrobou. Takto získané bielkoviny ponúkajú viaceré výhody oproti živočíšnej výrobe: nižšia spotreba vody, nižšia tvorba skleníkových plynov, menšia hospodárska plocha, výroba bez použitia hormónov a antibiotík, produkty bez obsahu alergénov a patogénov, produkty prístupné pre vegánsky sa stravujúcich ľudí, bez chovania zvierat (bez zabíjania a chovu v nehostinných podmienkach), výroba bez potreby využívania pôdy na pestovanie krmív pre zvieratá a teda výroba umožňujúca využiť pôdu na pestovanie plodín pre ľudskú výživu.

ZDS uvádza, že lokalita Slovenská Ľupča sa nachádza v 4. stupni ohrozenia horúčavami, 4. stupni ohrozenia suchom a 6. stupni ohrozenia povodňami. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení považuje za potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie Slovenskej republiky, kraja ako aj dotknutej obce. Zaujíma sa o to aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte a akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy. Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“, čím sa naznačuje ambícia Európskej únie stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiada navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k snahe v rámci svojho zámeru.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že balík Fit for 55, ktorý zahŕňa Európsku zelenú dohodu, je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov Európskej únie a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky Európskej únie

v súlade s klimatickými cieľmi, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Opatrenia v oblasti klímy by sa mali začleniť do všetkých oblastí politiky, pričom navrhovateľ v rámci tohto konania nie je kompetentný zasahovať do politiky štátu. Balík Fit for 55 zahŕňa legislatívne návrhy a politické iniciatívy. Navrhovateľ je pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti povinný postupovať v súlade s platnou legislatívou.

Žiada vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa § 28 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa § 29 zákona č. 355/2007 Z. z.

Vyjadrenie MŽP SR: Požiadavka ZDS je neopodstatnená, keďže v prípade realizácie zmeny navrhovanej činnosti nebudú umiestnené žiadne zariadenia, ktoré by mohli vyžarovať elektromagnetické alebo optické žiarenie.

Uvádza, že podľa §17 ods.1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov (https://www.slovlex.sk/pravne_predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. ZDS žiada, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia sú vyhodnotené na str. 12 – 16 tohto rozhodnutia. Nakoľko MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti nepodlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-coto-znamena-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Vyjadrenie MŽP SR: Spoločnosť navrhovateľa sa pôvodne zaoberala biotechnologickou výrobou aminokyselín ako prísad do krmív. Postupne sa spoločnosť navrhovateľa vyvíjala vo výrobe širokej škály produktov na báze fermentácie v oblasti výživy zvierat, farmaceutík, kozmetického priemyslu a priemyslu osobnej starostlivosti. V roku 2022, navrhovateľ začal výstavbu prvej komerčnej prevádzky na výrobu udržateľných biosurfaktantov na svete, čím prispel k rozširovaniu a zavádzaniu biotechnológií. Biosurfaktanty sú novou platformou pre riešenia v oblasti prírodných vied, ktoré nachádzajú uplatnenie v širokej škále od osobnej starostlivosti, ústnej hygieny, zdravotnej starostlivosti, výživy a poľnohospodárstva až po priemyselné využitie v oblasti povrchov a katalýzy. Ramnolipidy sú druh biosurfaktantov, ktoré sa vyrábajú výlučne z obnoviteľných surovín a sú úplne biologicky odbúrateľné. Vyrábajú sa fermentačným spôsobom na báze cukru a vyznačujú sa vynikajúcimi penotvornými vlastnosťami a znášateľnosťou s pokožkou. Ramnolipidy sú preto vyhľadávanou, udržateľnou alternatívou tradičným povrchovo aktívnych látok. Spoločnosť

navrhovateľa postupne zavádzala výrobu nových environmentálne vhodných biotechnologických výrobkov využívaných vo farmaceutickom a chemickom priemysle.

ZDS osobitne žiada vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť) a za týmto účelom požiadať obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte považuje za potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravnú-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Vyjadrenie MŽP SR: *Zmena navrhovanej činnosti sa nedotkne dopravného napojenia, nezvýši sa výrobná kapacita prevádzky navrhovateľa.*

Žiada vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č. 2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č. 269/2010 Z. z. Zároveň žiada vyhodnotiť odborným posudkom alebo znaleckým posudkom. Pri tomto vyhodnotení žiada ZDS vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách č. 2000/60/ES za región a celé Slovensko. Žiada v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Vyjadrenie MŽP SR: *Zmena navrhovanej činnosti nezasiahne a ani neovplyvní vodný útvar. Všetky podmienky, ktoré v súčasnosti určuje povoľujúci orgán pre existujúcu výrobu biotechnologických produktov musia byť dodržané. Spoločnosť navrhovateľa vypúšťa všetky druhy odpadových vôd (z povrchového odtoku, chladiace, splaškové, priemyselné) do vnútroareálovej delenej kanalizácie. Stoková sieť je technicky súčasťou stokovej siete Biotiky, ale vo vlastníctve spoločnosti navrhovateľa. Odpadové vody sú do stokovej siete vypúšťané v zmysle kanalizačného poriadku navrhovateľa, ktorý je v súlade s Prevádzkovým poriadkom kanalizácie spoločnosti Biotika a. s. a ČOV a. s. a požiadavkami vodohospodárskeho orgánu a technickej možnosti jestvujúcej kanalizácie. Kanalizácia priemyselných a splaškových vôd zbiera všetky odpadové vody z výrobného procesu a sociálnych zariadení a vyúsťuje do čistiarne odpadových vôd ČOV a.s. Odpadové vody z obsahom obzvlášť škodlivých látok nie sú vypúšťané do kanalizácie. Vyčistená odpadová voda z ČOV je odvádzaná do potoka Dolný Istebník a následne do Hrona. Kanalizácia dažďových a chladiacich vôd odvádzajú vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a chladiace vody. Napája sa na kanalizačný systém Biotiky s vyústením do povrchového toku Dolný Istebník a odtiaľ do rieky Hron. Množstvo vyprodukovaných odpadových vôd v roku 2022 odvedených do kanalizácie a na zmluvnú ČOV a. s. bolo 391 828 m³. Postup pri vypúšťaní odpadových vôd z hľadiska množstva a kvality, zaznamenávania upravuje záväzná smernica „Kanalizačný poriadok“ navrhovateľa. Hlavná kanalizačná stoka sa napája na kanalizačný systém Biotiky, ktorý je vyústený do povrchového toku. Monitoring odpadových vôd vypúšťaných z prevádzky bude zabezpečený v laboratóriách prevádzkovateľa a v laboratóriách ČOV a. s., Slovenská Lupča.*

Žiada vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa § 5 až § 7 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky č. 549/2007 Z. z. Zároveň žiada vyhodnotiť emisno-imisným posudkom a akustickým posudkom alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore.

Vyjadrenie MŽP SR: *MŽP SR s ohľadom na účel zákona o posudzovaní vplyvov, charakter a rozsah zmeny navrhovanej činnosti a súčasne aj na doručené stanoviská v rámci zisťovacieho konania neidentifikovalo potrebu predkladať vyššie uvedené posudky.*

Žiada úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložilo MŽP SR aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloreténové parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wpcontent/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf)

Vyjadrenie MŽP SR: *Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti je každá vzrastlá zeleň v blízkosti prevádzky nežiadúca. Je potrebné predchádzať kontaminácii prostredia hmyzom, vtáctvom a hlodavcami.*

Žiada vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu. Žiada v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou; kovov označeného červenou farbou; papiera označeného modrou farbou; skla označeného zelenou farbou; plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou.

Vyjadrenie MŽP SR: *Povinnosti navrhovateľa na úseku odpadového hospodárstva, ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aj súlad s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 musia byť dôsledne dodržané. Navrhovateľ má zavedený vo svojej prevádzke separovaný zber.*

Žiada vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov.

Vyjadrenie MŽP SR: *Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia sú vyhodnotené na str. 12 – 16 tohto rozhodnutia. Nakoľko MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti nepodlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.*

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

MŽP SR listom č. 9982/2024-11.1.1, 31956/2024, zo dňa 06. 05. 2024 podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku oznámilo účastníkom konania, že účastníci konania a zúčastnené osoby

majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, a to v lehote do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia. MŽP SR pre oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia určilo, že do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 9:00 do 14:00.

Možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia využila dotknutá verejnosť, ZDS zaslaním vyjadrenia zo dňa 15. 05. 2024, v ktorom uvádza nasledovné (citácia v skrátenom znení): „*Zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi; neboli vyhodnotené kumulatívne a synergické vplyvy na vody a ovzdušie podľa prahových hodnôt vodného zákona a zákona o ochrane ovzdušia. ZDS má záujem na konzultácii, ktorú má MŽP SR povinnosť zabezpečiť. Nakoľko MŽP SR z vlastnej iniciatívy nepoučilo účastníkov ani zainteresovanú verejnosť o tom, ako je v predmetnom konaní zabezpečená konzultácia, žiadame o poučenie o tom, ako môžeme zámer konzultovať v zmysle §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.*“

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia sú vyhodnotené na str. 12 – 16 tohto rozhodnutia. Nakoľko MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti nepodlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. K námietke o nevykonaní konzultácií MŽP SR uvádza, že zákon o posudzovaní vplyvov umožňuje vykonanie konzultácií počas celého konania. Konzultácie sa v zmysle § 63 zákona o posudzovaní vplyvov vykonávajú písomnou formou. MŽP SR umožnilo v konaní vykonať písomné konzultácie, a to najmä prostredníctvom § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov a § 33 ods. 2 správneho poriadku, t. j. možnosť zaslať odôvodnené písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, resp. vyjadrenie k podkladom rozhodnutia. Podklady zhromaždené v rámci vykonaného dokazovania, ku ktorým sa účastníci konania a zúčastnené osoby mohli vyjadriť v súlade s ustanoveniami § 33 ods. 2 správneho poriadku, boli podľa MŽP SR dostatočné na rozhodnutie vo veci. Prípadné osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona o posudzovaní vplyvov a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí. MŽP SR uvádza, že odborná diskusia bola vykonaná písomne, doručením a vyhodnotením odborných stanovísk. MŽP SR uviedlo v rámci tohto rozhodnutia vyjadrenia k jednotlivým pripomienkam, alebo okruhom pripomienok. V zmysle § 23 ods. 1 správneho poriadku účastníci konania a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov. ZDS však do spisu nahliadnuť neprišlo, preto mu MŽP SR kópiu spisu, resp. všetkých podkladov neposkytlo. Neposkytnutie podkladov, obstaraných v rámci správneho konania, vo forme vyhotovenia a zverejnenia ich kópie nemôže v žiadnom prípade znemožniť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, keďže takáto povinnosť zo znenia § 33 ods. 2 správneho poriadku explicitne pre správne orgány nevyplýva. V predmetnom konaní bolo verejnosti umožnené vykonať písomné konzultácie prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska podľa § 24 ods. 3 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov, čo aj ZDS urobilo vo svojom stanovisku zo dňa 14. 04. 2024. ZDS, ako účastník konania, malo podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, o čom ho MŽP SR informovalo prostredníctvom riadneho upovedomenia o tejto možnosti. Túto možnosť ZDS v určenej lehote využilo.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 10 stanovísk od orgánov štátnej správy a samosprávy a dotknutej verejnosti. MŽP SR akceptovalo požiadavky odboru štátnej geologickej správy a vo výrokovej časti tohto rozhodnutia uviedlo, že v ďalšom stupni povoľovacieho konania musí navrhovateľ posúdiť vhodnosť a podmienky stavebného

využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. Ostatné stanoviská štátnej správy a samosprávy boli súhlasné bez pripomienok alebo s pripomienkami súvisiacimi s dodržiavaním všeobecne platných právnych predpisov. Verejnosť k zmene navrhovanej činnosti doručila stanovisko s rozsiahlymi pripomienkami a požiadavkami. MŽP SR dôkladne preštudovalo všetky doručené stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a podrobne sa zaoberalo vyhodnotením všetkých pripomienok. Žiadne z doručených stanovísk neobsahovalo nesúhlas s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti. MŽP SR s poukázaním na doručené súhlasné stanoviská, má za to, že zmena navrhovanej činnosti je v dotknutom území akceptovateľná a environmentálne prijateľná.

Zmena navrhovanej činnosti spočíva v doplnení existujúcej technológie o separačné jednotky, nádrže a sprejovú sušiareň. Predpoklad produkcie jedného produktu bude maximálne cca 60 - 80 ton/ročne suchého produktu určeného na ďalšie spracovanie v potravinárskom priemysle. Produkty sa budú dodávať zákazníkom v kvapalnej forme alebo ako vysušený produkt. Základom výroby bude aeróbná fermentácia a biotransformácia použitím geneticky modifikovaných mikroorganizmov (bezpeč. trieda 1). Súčasťou zmeny navrhovanej činnosti je doplnenie surovínových zdrojov, a to odpeňovač DF204, laktóza, NZ Amine A (na kultiváciu *Escherichia coli*). V prípade drobných zmien v receptúrach môže byť vyžadovaný iný odpeňovač alebo kultivačné médium. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k zmene projektovanej kapacity prevádzky a výroba sa uskutoční na úkor iných produktov.

Z hľadiska znečistenia ovzdušia možno počas realizácie zmeny navrhovanej činnosti očakávať zvýšenú úroveň prašnosti spôsobenej stavebnou činnosťou a zvýšenú úroveň emisií z vozidiel a stavebných mechanizmov. Takéto vplyvy budú lokálne a dočasné.

Vzhľadom na umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti v existujúcich výrobných objektoch spoločnosti navrhovateľa sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na reliéf, horninové prostredie a na geodynamické javy a geomorfologické pomery územia. Príspevok sprejovej sušiarne k celkovým emisiám tuhých znečisťujúcich látok je závislý od aktuálneho využívania iných zdrojov TZL, predovšetkým sušiarňí. Prevádzkovaním nového zdroja znečisťovania, so zabezpečením účinného odprašovania, sa nepredpokladajú významnejšie vplyvy na ovzdušie. Požiadavky na vstupy súvisiace so zmenou navrhovanej činnosti sa nemenia s výnimkou spotreby elektrickej energie, ktorá navýši o 1 MWh/rok v súvislosti s prevádzkou novej sušiarne. Nakladanie s odpadovými vodami v rámci zmeny navrhovanej činnosti bude rovnaké ako v súčasnosti. Odpadové vody dažďové, splaškové a priemyselné z fermentácie sú odvádzané kanalizáciou do čistiarne odpadových vôd spoločnosti ČOV a.s. Odpadové vody z umývania zariadení (CIP vody) z fermentácie aj izolácie a odpadové vody z izolácie budú zberané a pred vypustením do kanalizácie predčistené neutralizáciou. Vplyvy na vodné pomery vzhľadom na zraniteľnosť povrchových a podzemných vôd v posudzovanej oblasti sú reálne v prípade havarijných únikov znečisťujúcich látok do podzemných vôd. Nakladanie so znečisťujúcimi látkami bude však technicky dobre zabezpečené a kontrolované. Predmetné územie sa nenachádza v území významných zdrojov podzemných vôd. Vzhľadom na množstvo a zloženie odpadových vôd a následné čistenie vôd v ČOV pripravované zmeny neovplyvnia podstatne kvalitu vody rieky Hron oproti súčasnému stavu. Umiestnením zmeny navrhovanej činnosti v jestvujúcej prevádzke v areáli navrhovateľa nedôjde k priamemu zásahu do lesných a vodných prírodných ekosystémov, biotopov a ani žiadnej významnej lokality výskytu chránených druhov rastlín alebo živočíchov. Nedôjde k zmene funkcie zastavaného priestoru. Krajinný obraz širšieho okolia ani scenéria sa nezmení. Štruktúra a využívanie okolitej krajiny zostávajú na rovnakej kvalitatívnej úrovni. Zmena navrhovanej činnosti nebude zasahovať do žiadneho z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území, nebude mať žiadne vplyvy na využívanie zeme a urbánny komplex.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú žiadne ďalšie nároky na rozšírenie existujúcej dopravnej infraštruktúry, nebude mať významný negatívny vplyv na dopravu súvisiacu s potrebou dovozu a vývozu vstupných surovín a výstupných produktov.

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti, jej umiestnenie v existujúcej prevádzke v priemyselnej zóne a charakter prostredia sa neočakávajú žiadne významnejšie vplyvy posudzovanej zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia.

Na základe vykonaného zisťovacieho konania MŽP SR konštatuje, že zmena navrhovanej činnosti svojím umiestnením, rozsahom a technickým riešením nebude predstavovať neprimeranú záťaž pre životné prostredie a zdravie obyvateľstva. V zisťovacom konaní neboli identifikované žiadne závažné negatívne vplyvy zmeny navrhovanej činnosti, ani významné negatívne kumulatívne a synergické vplyvy v súvislosti so zmenou navrhovanej činnosti „Výroba zákaznických aminokyselín“, ktorá bola predmetom zisťovacieho konania podľa zákona o posudzovaní vplyvov, a pre ktorú MŽP SR vydalo rozhodnutie zo zisťovacieho konania č. 6546/2024-11.1.1, 32635/2024, 32636/2024-int. zo dňa 13. 05. 2024. Z hodnotenia jednotlivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladajú také vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov oproti súčasnému stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní sa primerane použili aj kritériá pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov (transpozícia prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie).

MŽP SR po preštudovaní predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, doručených stanovísk k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a na základe celkového zhodnotenia stavu a celkovej úrovne ochrany životného prostredia v záujmovom území vyhodnotilo, že zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje taký zásah, ktorý by mohol v značnej miere ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľstva, resp. by jej realizáciou prišlo k rozporu so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti starostlivosti o životné prostredie, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Podľa § 38 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnutie povoľujúceho orgánu musí obsahovať pripomienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti sa podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej

republiky a zároveň na úradnej tabuli Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok.

Ing. Tibor Németh
riaditeľ odboru

Doručuje sa: (elektronicky)

1. Obec Slovenská Ľupča, Námestie SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča
2. Evonik Fermas s. r. o., Slovenská Ľupča 938, 976 13 Slovenská Ľupča
3. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

Na vedomie: (elektronicky)

4. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Jegorovova 29 B, 974 01 Banská Bystrica
5. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava
6. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
7. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
8. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
9. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
10. Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
11. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
12. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
14. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Banská Bystrica, Komenského 27, 974 01 Banská Bystrica
15. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, TU
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor integrovanej prevencie, TU
17. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
18. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia obehového hospodárstva, TU